

Vodim alkare u Bruxelles

•• – Čujem da planirate kolege iz Europarlamenta upoznati s Alkom i alkarima?

– Točno, u povodu 300. obljetnice Alke ugostit ću u Bruxellesu pedesetak članova Viteškog alkarskog društva Sinj te ćemo zajednički organizirati izložbu o Sinjskoj alci u Europskom parlamentu 5. svibnja. Veseli me da će u sklopu Europskog tjedna u Bruxelles doći i klapa Sinj te proizvođači sinjskih pršuta. Uz alkare, oni će u središtu EU-a predstaviti Sinj i Dalmaciju te dočarati ozračje Alke europskim zastupnicima.

Andrej Plenković: "Naša diplomacija previše je popustljiva prema Srbiji"

GORAN MEHREK/CROPIX

POGLED IZ BRUXELLES

ANDREJ PLENKOVIĆ, ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU, O SITUACIJI U UKRAJINI I ODNOSIMA U REGIJI

Hrvatskoj prijeti novi 'slučaj Marić'

PIŠE HRVOJE PRNJAK

U Europski parlament ušao je još kao 23-godišnjak, doduše, tada kao stažist u Europskoj pučkoj stranci (EPP). Danas je ovaj 45-godišnji magistar prava eurozastupnik u svom drugom mandatu. Dakako, riječ je o HDZ-ovcu Andreju Plenkoviću, inače potpredsjedniku Odbora za vanjske poslove Europarlamenta, ujedno i prvom čovjeku Odbora za parlamentarnu suradnju između EU-a i Ukrajine. Njegov angažman rezultirao je i priznanjem ukrajinskih dopisnika iz Bruxellesa, koji su ga proglasili jednim od četvero najboljih prijatelja Ukrajine u sjedištu EU-a (ostali su čelnik Europskog vijeća Donald Tusk, "zelena" Njemica Rebecca Harms i poljski pučanin Jacek Saryusz-Wolski).

Sporazum iz Minska

Kazali ste da će rat u Ukrajini biti gotov kada Moskva tako odluči. Kako u tom kontekstu ocjenjujete primjenu sporazuma iz Minska?

– Separatisti na istoku Ukrajine bez potpore Moskve, koja je kršeći međunarodno pravo anektirala Krim, ne bi mogli voditi vojne operacije proteklih godinu dana. Sporazum iz Minska donio je primirje te je smanjio intenzitet sukoba. Ukrajinska vlada zahtijeva da se, uz Specijalnu promatračku misiju OEES-a, rasporedi i mirovna misija pod okriljem UN-a ili EU-a, o čemu za sada nema odluka. Ključno je da se, uz povlačenje teškog naoružanja te kontrolu ukrajinsko-ruske granice od strane Ukrajine i OEES-a, pokrene – u okviru ustavnih reformi – i proces decentralizacije, za što je preduvjet održavanje slobodnih izbora u oblastima Donjecka i Luganska. Za daljnju dinamiku odnosa EU-a i Ukrajine iznimno je važan 17.

Intenzivno se konzultiramo s nizom pravnih stručnjaka kako bismo dodatno osnažili našu argumentaciju, jer ne smijemo dopustiti ponavljanje slučaja Veljka Marića

sastanak na vrhu koji će se održati 27. travnja u Kijevu.

Kako Hrvatska može pomoći Ukrajini svojim iskustvima iz reintegriranja okupiranih područja?

– Kontinuirano ističem da Hrvatska može učinkovito pomoći Ukrajini u dva ključna prioriteta. Prvi je prenošenje iskustava uspješnog modela mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja 1998., uz potporu UNTAES-a, koji je imao precizan mandat i snažno vodstvo generala Kleina. Znanja Hrvatske o procesu postkonfliktne uspostave povjerenja, pomirbe, decentralizacije, zastupljenosti manjina, konvalidacije dokumenata, amnestije – osim za ratne zločine – zatim povrata imovi-

Znanja Hrvatske o procesu mirm reintegracije, postkonfliktne uspostave povjerenja, pomirbe, decentralizacije, zastupljenosti manjina... itekako mogu pomoći Ukrajini

zajedno s ekspertima Komisije i drugih članica, pomogao ukrajinskim kolegama.

Internacionalizirali ste pitanje širenja jurisdikcije srpskog pravosuđa na Hrvatsku. Europarlament je pozvao Srbiju da "u suradnji sa susjedima" razmotri sporni zakon?

– Vidjeli ste da je, odmah nakon usvajanja Rezolucije, ministar Ivica Dačić naznačio da je moguća izmjena Zakona. Tema je sad na stolu i predmet je dijaloga Komisije i Srbije. Tim zakonom, bez presedana, Srbija krši suverenitet Hrvatske i stvara pravnu nesigurnost za naše državljane, a šalje i poruku nepovjerenja prema pravnom sustavu dviju članica EU-a.

Što ako se Srbija ogлуši?

– Hrvatska ne može dopustiti ponavljanje slučaja Veljka Marića. Stoga se intenzivno konzultiramo s nizom pravnih stručnjaka kako bismo dodatno osnažili našu argumentaciju i informirali EK i povjerenika Johannes Hahna.

Dijalog sa susjedima

Čini se da vaš angažman nije popraćen i aktivnostima naše diplomacije, zbog čega bi netko mogao i povjerovati u tvrdnje slovenske zastupnice Tanje Fajon da ste vi iz EPP grupe "zlorabili Europarlament za raščišćavanje bilateralnih odnosa sa Srbijom"?

– Točno je da u zahtjevnim pregovorima oko Rezolucije nismo imali odgovarajuću potporu naše diplomacije, za razliku od srbijanske koja je bila iznimno angažirana. No, mi ćemo se i dalje odgovorno zauzimati za hrvatske interese. Referencijom na problematični Zakon u Rezoluciji otvorili smo politički prostor Vladi da u suradnji s drugim državama i Komisijom riješi problem u dijalogu sa Srbijom. Hrvatskoj je u interesu da se sve susjedne države pridruže EU-u, pa su deplasirane i promašene teze o zlorabljenju Parlamenta.

Ovo je ipak nešto više od inačenja sa susjedima, kako to sugerira Fajon?

– Ovo je načelno pitanje vriednosti i prava, a ne bilateralno pitanje. Naime, Srbija više od 20 godina nakon agresije na Sloveniju, Hrvatsku i BiH, a pogotovo nakon presude Međunarodnog suda u povodu tužbe Hrvatske za genocid, ne može pretendirati da bude regionalni policajac, tužitelj i sudac. A pritom vlasti nisu bile u stanju reagirati na Šešeljev vandalizam.